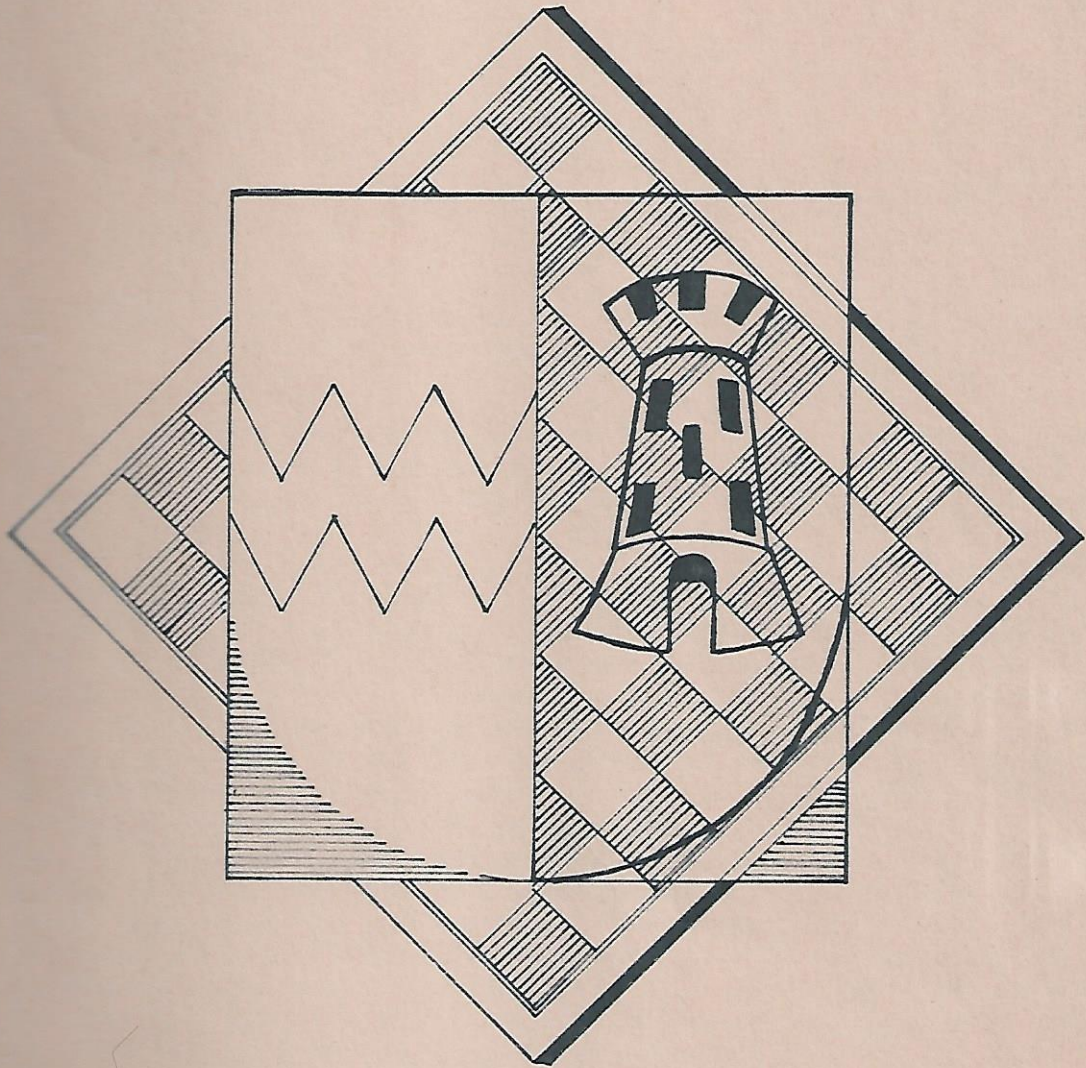

OVERSCHIE SCHAAKT

Maandblad van het Schaakgenootschap O V E R S C H I E

H o o f d r e d a c t e u r : J.J.M.Klein. Telefoon 154926

Verenigingsavond 20.00 uur elke donderdag
Rotterdamse Rijweg 10, Overschie.

MRT 65

maart 1965

Ter inleiding

Het is prettig dat er na ons verzoek om reacties, gedaan in het vorige blad, een uitvoerige brief is gekomen van de heer Takkenberg, die al eens eerder blijk gaf een aandachtig lezer te zijn.

Hij heeft zoals U kunt lezen op blz. 2, verschillende rubrieken onder de loupe genomen.

Wij hebben, als hij, al eens een lans gebroken voor de probleemrubriek, waarvan het aantal regelmatige oplossers maar zeer beperkt is. Wij zouden U wel eens willen uitdagen de problemen deze keer op te lossen. De opgaven zijn naar onze mening iets gemakkelijker dan verschillende problemen uit vroegere bladen. De heer Takkenberg deelt mede de naam van de rubriek Sprongen en Bokkesprongen niet goed te begrijpen.

Wel, het gewone spraakgebruik geeft lijkt ons voldoende informatie. Men spreekt van rare bokkesprongen en van een bok schieten. Dit heeft wel degelijk betrekking op de inhoud. Het is namelijk niet de bedoeling een soort partij van de maand op te nemen, zijnde het fraaiste dat op de vereniging wordt, maar veelmeer een keuze te doen uit alle partijen. Men krijgt dan dus een indruk van de vereniging in zijn geheel.

Wij hopen dat nog andere lezers ons hun indrukken willen geven. Elke suggestie om het blad leesbaar te houden is uiteraard zeer welkom.

Een opsomming van de inhoud:

Van achter de groene tafel	bldz.	2
Ingezonden	"	2
Kampioenschap van Rotterdam	"	2
Daniël Noteboomtoernooi	"	4
Voor elk wat wils	"	5
Overschie I - Hillegersberg I	"	6
Overschie II - Unilever II	"	7
Probleemrubriek	"	8
Strategie en tactiek	"	9
Sprongen en bokkesprongen	"	10
Uitslagen en standen	"	12

Met de prachtige score van 4 uit 4 heeft hij alleen de leiding genomen, zij het dan ook dat zijn grootste belagers Grund en v.d. Berg met resp. 3½ en 3 punten hem vlak op de hielen zitten.

In de eerste ronde moest Reisman, die de Berlijnse verdediging van het Spaans van stal haalde, de kracht ondervinden van v.d. Herik. Na pionwinst in de opening en kwaliteitwinst in het middenspel werd het eindspel slechts een kwestie van uitschuiven. In de tweede ronde ging het nog gemakkelijker. Tegenstander Trouwborst, vakkundig in de Marshallvariant van het Spaans "geluisd", bleek dit wilde en levensgevaarlijke gambiet niet te kennen en werd dan ook zonder pardon van het bord gezet. Ronde 3 leverde De Jong als slachtoffer op, met als slachtbank een Siciliaan. Door een keurige aanval, ingeleid door een looperoffer op h7, wist Jaap zijn score op 100 % te houden. In de vierde ronde kwam het zware werk, toen mede favoriet Schell, fel op winst spelend, v.d. Herik het vuur na aan de (schaak) schenen legde. Na een hypermoderne opening, die we maar Engels zullen noemen, ontwikkelde zich een spannende strijd met gelijke kansen. Toen Schell zich echter niet met remise verzoenen kon, viel om in voetbaltermen te spreken het doelpunt aan de andere kant. Langzaam maar zeker werd Schell teruggedreven en met een aantrekkelijke slotcombinatie wist v.d. Herik zijn totaal op 4 te brengen. Voor Jaap het devies: "Worstelen en bovenaan blijven".

Tegelijk met het Jeugdkampioenschap is ook de P.K. van start gegaan. Takkenberg, Engelfriet en Liefhebber nemen hieraan deel. Drie keer zijn deze heren in de ring verschenen, zodat nog 6 partijen resten.

Om met Takkenberg te beginnen, hij heeft zeer redelijk gespeeld. Na 3 rondes prijken er 1½ punt achter zijn naam, een score waarbij nog van alles mogelijk is. In de eerste ronde vergaloppeerde hij zich in een remise-eindspel tegen Langendam, wat hem onnodig een nul bezorgde. Gelukkig volgde reeds in de tweede ronde het herstel, want na spannende schermutselingen wist hij remise te bewerkstelligen. In zijn derde partij kwam de klap, die de daalder opleverde.

Met listige aanvalsmanceuvres schiep ons aller Takkenberg zich voordeel en onverbiddelijk stuurde hij de vijandelijke koning naar de eeuwige jachtvelden!

Als hij zo doorgaat in deze tweede klas, d.w.z. als hij zijn bril niet vergeet komt er ongetwijfeld net zo'n prachtig resultaat uit de bus als vorig jaar.

Engelfriet heeft in de eerste klas 2 uit 3 bij elkaar gespeeld. Door deze goede score zit hij in de kopgroep, maar veel houvast biedt dit niet, want de krachtverhoudingen ontlopen elkaar niet veel in deze klas. In de eerste ronde stond hij gewoon verloren, edoch tegen een tegenstander, die het "effe" mooi wou uitmaken. Dit was natuurlijk een kolfje naar het Engelfriethandje, die onmiddellijk op de schaakpedalen ging staan. Hij sloeg hard terug, offerde er op los, bracht zijn tegenstander van slag en ineens was daar de gesmoorde steen van Engelfriet, die mat in 8 aankondigde! Enkele minuten later was de zege een feit. Een nederlaag door tijdsoverschrijding tegen Vianen bracht hem weer op 50 %. In de derde ronde kwam weer een vol punt door een vlotte overwinning in een Falkbeertegengambiet. Engelfriet, doorgaan zo!

Over Liefhebber zal ik kort zijn, niet uit bescheidenheid, maar domweg omdat hij slecht gespeeld heeft: ½ uit 3. Twee krappe nederlagen en een remise, waar meer inzet, werden zijn deel.

Al met al een plaats in de staartgroep, maar de vaste wil om zich te herstellen is aanwezig. Volgende keer hoop ik U over Liefhebber, die evenals Engelfriet in een sterk bezette eerste klas uitkomt, betere resultaten te kunnen melden. Voor supporters en fans volgen hieronder de data, waarop de volgende rondes van Jeugdkampioenschap en Persoonlijke Kampioenschappen zullen plaatsvinden:

<u>P.K.</u>	<u>Jeugdkampioenschap</u>		
4e ronde.....	27 februari	6e ronde	27 februari
5e "	6 maart	7e "	6 maart
6e "	27 maart	8e "	20 maart
7e "	3 april	9e "	27 maart
8e "	24 april		
9e "	1 mei		

Beide kampioenschappen worden gehouden in Gebouw "Atrium". Alleen als U op 20 maart naar het Jeugdkampioenschap wilt gaan kijken, kunt U in "Atrium" niet terecht. De strijdbijl wordt dan opgegraven in jeugdhuis "'t Slag", Sandelingeplein 20. Komt U eens kijken, U zult er geen spijt van hebben!

D. Liefhebber.

Daniël Noteboom tournooi

Zoals een ieder dagelijks in de krant kan lezen, bevechten een aantal grootmeesters in het Palace Hotel in Noordwijk aan Zee elkaar op leven en dood. Dit is inmiddels alweer verleden tijd, want we schrijven reeds maart.

Wat echter niet uit de krant te halen valt, zijn de wedstrijden en uitslagen in de zgn. vierkampen. Ook hier was Overschie vertegenwoordigd en wel met Degeling en Ros, die er geheel op de bonnefooi heenging. Degeling kreeg een plaatsje in de vierkamp no 2 terwijl Ros in de eerste vierkamp geplaatst werd.

Het was wel vermakelijk! Degeling begon zijn eerste wedstrijd op zaterdagmiddag 20 februari om 4 uur in den noen vol goede moed. Tegenover hem zat een man, enigszins gebogen, een geweldige bult op zijn voorhoofd, en alsmaar op een filter zonder sigaret kauwend. Degeling dacht, dat is bij voorbaat bekeken. Nou, dat is hem tegengevallen. En ik had dat wel in de gaten. Immers de bobbel op zijn voorhoofd werd steeds roder en dat is een kwaad teken. Ik zei nog: Rinus, zijn bobbel wordt roder en groter, dat gaat mis. Maar waar het aan lag, Rinus wilde niet luisteren. Toen de man echter van louter opwinding zijn sigarettenpeuk inslikte, of beter het stukje doorweekte en afgesabbelde filter, ja toen was het een ieder duidelijk:

Degeling zou dit gaan verliezen.

Onderwijl was Ros aan het tafeltje daarnaast met niet minder goede moed begonnen. Zijn tegenstander was een jongeman, ongeveer 22 jaar, die over elke zet ongenadig lang nadacht en zodoende na enige tijd bepaald minder stond. Hij bemerkte dit, staakte het toch al minieme gesprek en dacht nog langer na, met alle gevolgen vandien. Terwijl onze tegenstanders nadachten, vermaakten we ons in de hal van het hotel, waar de voorzitter van het Leids schaakgenootschap, een dominee, de grootmeesters toesprak. Het is duidelijk dat wij geen gek figuur sloegen in de hal. Daar staat U natuurlijk vreemd van te kijken, maar het blijkt ook hier weer dat een profeet in eigen land niet zeer geeerd is.

De schakkolossen werden eerst in het nederlands toegesproken, daarna in het Duits, tenslotte de kameraden Botwinnik en Flohr in het Russisch. Gelukkig werden wij niet vergeten en in het rotterdams toegesproken. Dit hebben wij ten zeerste gewaardeerd.

Hoe nu de partijen? Degeling had intussen opgegeven. Aangezien hij kennelijk van mening was dat zijn plaats niet hier was, kon hij nog net op tijd zijn voor de ter plaatse gehouden strandloop. De tegenstander van Ros had de vlag moeten strijken in een uiteindelijk toch enerverend duel, hetwelk onder de probleemrubriek vereeuwigd is. De volgende dag, des dags, reeds om 8 uur in de barre ochtendkilte naar Noordweik am Meerenstrand gezogen, zoals Flohr het noemde.

Degeling won 's morgens in een prachtige aanvalspartij, werkelijk een stukje verfrissend schaak. Ros speelde tegen Dekker van Ivoren Toren een siciliaans gambiet en had een groot gedeelte van de partij de beste kansen, welke hij in tijdnood verspeelde. Door een kwaliteitsoffer dacht hij nog te kunnen winnen, maar stelt U zich voor zijn paard op bernard 8, mijn pion op bernard 7 en nota bene mijn koning op bernard 6, deze stelling is slechts slecht voor remise, waartoe wij dan ook besloten.

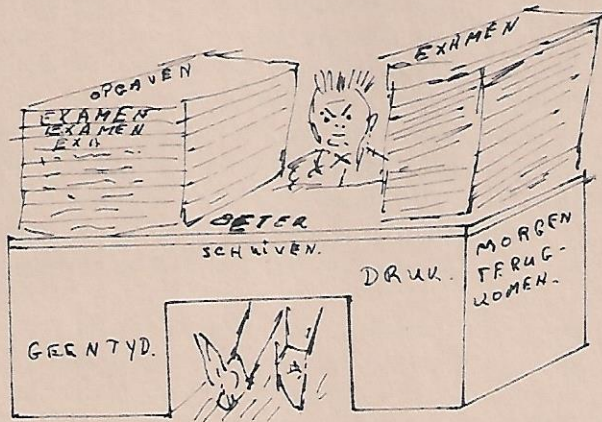
In de derde en laatste ronde verloor ik in mijn zogeliefde Weens kansloos. De tweede prijs, een grote kist sigaren, was mijn deel.

Degeling deed het beter en versloeg zijn tegenstander, waardoor hij ook een tweede prijs bemachtigde, nu geen vaas, maar het wereldfotoboek 1964.

Voorwaar, een goed resultaat, in aanmerking genomen de twee hoofdklassers en twee eersteklassers KNSB in onze vierkampen.

J.F. Ros.

Voor elk wat wils.

Gelukkig leven we hier in een land waar de medische wetenschap nog niet tot excessen heeft kunnen komen. Bepaalde berichten echter hebben mij sterk verontrust. Het schijnt dat er een vloeistof uitgevonden is die hele nieuwe biologische mogelijkheden heeft. Deze mogelijkheden zijn zeer eenvoudig te omschrijven nl. levensinstandhouder. Gaat er iemand of iets dood dan kan een stukje levend weefsel in deze vloeistof gedompeld, normaal door blijven leven.

Het groeit dan aan en behoudt verder al zijn eigenschappen. Een stukje kippepoot b.v. kan om de 14 dagen gehalveerd worden, waarna het na eveneens 14 dagen weer compleet is enz.

De vloeistof moet wel steeds ververst worden natuurlijk. Laten we nu eens veronderstellen dat ook hersenen in deze vloeistof kunnen blijven leven en al hun functies normaal door kunnen gaan, dan zou het dus mogelijk zijn om iemands hersenen door te kunnen laten leven als de rest van zijn lichaam de strijd opgegeven heeft. Dit was het eerste bericht waar ik het over wilde hebben.

Het tweede bericht is zo mogelijk nog griezeliger.

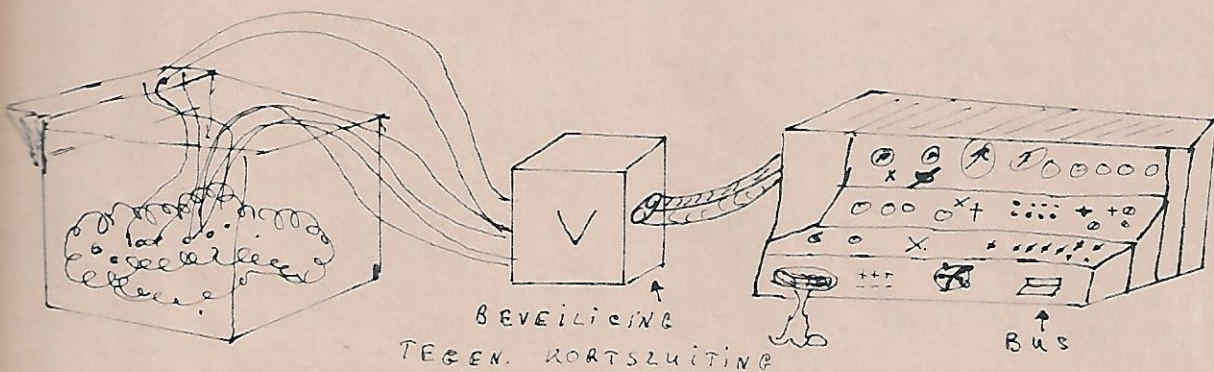
Lange tijd al zijn er onderzoeken gaande om de menselijke hersenen in b.v. electronica te onderzoeken. Het is nu mogelijk gebleken om een aantal elektrodes in de hersenen te plaatsen en om nu langs elektrische weg hier informatie uit te halen of in te stoppen!!!

Dit is alleen mogelijk geworden door de theorie dat het brein vergeleken kan worden met een electronisch geheugen of rekenmachine. Er is echter een wezenlijk verschil tussen deze twee, Het brein is n.l. in staat zelf iets uit te denken, terwijl een rekenmachine alleen maar datgene kan wat hem geleerd is. Stel nu eens dat wanneer één of ander wereldkampioen schaken zijn einde voelt naderen en opdracht geeft om na zijn dood de hersenen in voornoemde levensinstandhoudende vloeistof te dompelen. Stel nu verder dat we in deze hersenen een zeer groot aantal electrodes kunnen aanbrengen. Deze verbinden we met een machine om onze vragen in hersentaal om te zetten en om de antwoorden in normaal nederlands weer te geven. Hier verbinden we verder nog een computer aan ten dienste van "het Brein" om als hulpmiddel berekeningen snel te kunnen uitvoeren en onze "schaakvraagbaak" is gereed.

Dit geeft ongekende mogelijkheden ook bij tournooien. Grootmeesters behoeven nu geen slapeloze nachten meer te hebben tijdens tournooien om moeilijke analyses uit te werken. Even een ponskaartje in de computer en het antwoord, let wel het enig juiste antwoord komt eruit en een goede nachtrust is verzekerd. Ook situaties die nog nooit eerder zijn voorgekomen worden opgelost, daar hebben we immers het "brein" voor gecreeerd. Wanneer we hier even goed over nadenken gaan we ons toch afvragen welke antwoorden we krijgen in verschillende situaties.

Stel U voor, we vragen na de eerste zet d2 - d4 van wit het juiste antwoord van de machine en het antwoord zou luiden "opgeven"! Deze zet is niet te weerleggen. Zouden we dan op het oordeel van de machine af durven gaan? Of zouden we de machine dan een grote beurt geven? Olieverversen, doorsmeren enz.? Of neem nu het volgende probleem de 8e zet in partij Liefhebber-Takkenberg. Onze grote technicus Takkenberg vol zenuwen naar de machine. Kaartje in de gleuf. Even een gezoem en geknetter, kaartje uit de gleuf ----- antwoord?----, "Rustig doorschuiven Tak, hij geeft straks toch zijn Dame weg!!! Zo iets is onvoorstelbaar griezelig, want het is ieder bekend, dat juist Takkenberg het privilege heeft van dames weggeven!!! Echter een machine kan geen fout maken en dus ---- gaf Liefhebber zijn dame inderdaad weg!!

Als deze machines werkelijk voor gaan komen dan gaat het leuke van schaken af en zullen we ons alleen maar kunnen vergapen aan de fantastische combinaties die deze machine ons voor weet te toveren. Wat er echter gaat gebeuren wanneer twee van deze machines tegen elkaar spelen zou ik toch wel graag willen weten. Of zouden ze dan weigeren te spelen?? Omdat ze anders uit de vakbond voor beroepsschakers gezet worden!!!???

Overschie 1 - Hillegersberg 1

Na de met veel moeite gewonnen wedstrijd tegen Ivoren Toren had op donderdag 21 januari ons eerste tiental het optenemen tegen koploper Hillegersberg. In de wetenschap dat, om mee te blijven tellen, een overwinning noodzakelijk was heeft Overschie 1 zich met alle kracht en enthousiasme ingezet. De op de verschillende worden verschijnende openingen waren verre van rustig, integendeel, zij vormden de sluimerende voortekenen van een heftige en spannende krachtmeting. Aan bord 1 (v.d. Herik) en bord 3 (Hammer jr.) werd door de Hillegersbergspelers het Koningsgambiet op het bord getoverd, wat alle waakzaamheid en zorgvuldigheid vereist. Ros belandde aan bord 2 via 1 e4 (dreigt weens in de Roshand) in een Pirc-verdediging, Liefhebber Damegambieteerde aangenomen, Klein liet bord 5 trillen van Koningsindische spanningen en voor Degeling werd de stokoude Aljechinverdediging van stal gehaald, welke opening in het algemeen een betere reputatie heeft dan zijn geestelijke schaakvader. Ook op de borden 7 t/m 10 werd met Spartaans geweld gestreden. Hammer sr. trachtte aan bord 7 met zwart een netisysteem te weerleggen, de Graaf sprong in een Hollandse partij reeds na 8 zetten te paard naar c7 met bekende vorkmotieven, Engelfriet sprak na een half uur al Italiaans (met d3) en over een snelle punt, Dicke tenslotte speelde (na e4, e5, Pf3, Pc6, Lc4, Pf6) op de vierde zet Pg5, waarover de meningen nog altijd verdeeld zijn.

Tarrasch noemde het een knoeterszet, maar zoals Dicke het speelt mag hij het gerust nog een keer doen.

Ros was het eerste klaar met het uitdelen van de Weense lakens. Na een prachtig schijnoffer snoerde hij de zwarte koning in een matnet en bracht door zijn verdienstelijke spel de stand op 1-0. Opgejaagd door deze snelle ontknoping werkte Hammer sr. zich, (voor het publiek: langs afronden, maar zoals later bleek: knap en gedegen) naar een gewonnen toreneindspel, waarin hij zijn tegenstander geen schijn van kans gaf. Dat betekende 2-0, wat gunstige perspectieven opende op de overwinning. In deze mening werd een ieder gestrekt, toen Degeling zijn met wilde komplikaties doorweven "Aljechin" naar remise voerde en Klein dit voorbeeld volgde door zijn partij ook remise te geven. Hoewel Klein een pion voor stond, was dit besluit zeker gerechtvaardigd, want de Hillegersbergspeler had genoeg compensatie in de stelling gebracht om naar remise af te wikkelen. Bij een stand van 3-1 begon Hillegersberg terug te slaan. De Graaf had te veel tijd verloren om zijn familiepaard van a8 te redden en werd, aan onderontwikkeling lijdend, mat gezet (3-2) en Hammer jr. en Liefhebber dreigden in tijdnood te worden opgerold. Engelfriet, v.d. Herik en Dicke echter hadden uitstekende winstkansen geschapen. Toen tegen half twaalf de balans werd opgemaakt, was het Hillegersberg dat schad kon opnemen en was het Overschie, dat verplicht kon ademen. Weliswaar had Hammer jr. door tijdsoverschrijding verloren, maar Liefhebber had in wederzijdse tijdnood zijn tegenstander verrast met een keurige combinatie, die kwaliteitswinst en zeer goede stelling opleverde. Bij het scheiden der markt dus een stand van 3-3, maar met 4 afgebroken partijen om te zoenen, die regelrecht op winst schenen af te koersen.

Deze optimistische verwachtingen werden bewaarheid! Na een week analyseren zag Hillegersberg van verdere strijd af. De tegenstanders van v.d. Herik en Liefhebber gaven zonder verder te spelen op en de partijen van Engelfriet en Dicke werden per telefoon remise gegeven. Zo eindigde dit belangrijke duel met een 6-4 overwinning voor Overschie. Een verdiende overwinning, want er is prima en verbeterd gespeeld!

Na het 5-5 gelijke spel tussen Schiedam en Ivoren Toren is Overschie 1 samen met Schiedam op de hoogste sport van de ladder gekomen met één bordpunt meer dan Schiedam. Een ladder staat echter wankel, laat staan een schaakladder. Het is nu zaak geen slipper te maken d.w.z.: laten we ervoor zorgen de komende tegenstanders niet te onderschatten. We hebben de kans in eigen hand, laat dit voldoende zijn!

Dick Liefhebber.

Overschie 2 - Unilever 2

Onze vijfde wedstrijd werd weer een daverende overwinning. Het eerste punt kwam ditmaal van bord no. 10. Noorlander wist zijn tegenstander al tamelijk snel tot overgave te dwingen. Een goede stimulans blijkbaar voor de kopgroep. Want hier werden op de eerste vijf borden 4½ punten gemaakt. Mooi werk mag ik wel zeggen. Het beetje ellende, dat we in deze wedstrijd hadden begon bij bord no. 6. Deze speler scoorde op eminente wijze, dat mag gerust gezegd worden, zijn traditionele nul. Nou ja, soort bij soort, moet je maar denken.

Op bord 7 speelde de Heer Teerds, voor zover mij bekend na lange tijd, weer eens een bondswedstrijd mee en met het gebruikelijke resultaat. Een één natuurlijk. Je zou haast een afgezaagde uitdrukking gaan gebruiken n.l. "de ouwetjes doen het nog best", ware het niet dat enige meespelende "ouwetjes" voor de nullen zorgden. Nog twee wedstrijden, mannen, en we gaan het kampioensshirt aantrekken (rood-wit heb ik gehoord) en we worden door het Gemeentebestuur van Overschie ontvangen.

Van de zijde van het Bestuur zal natuurlijk voor een feestavond worden gezorgd. Nog eventjes volhouden dus en dan de feestneuzen op. Wilt U, in afwachting van de komende gebeurtenissen, aan de sekretaris vast Uw neuzenmaat opgeven.

G. Takkenberg.

Probleemrubriek

No. 13: 1. Ld4, De7; 2. Da8+, Ld8; 3. Lc5, De8; 4. Dc6, De5; 5. Lf8 en wint.
Van Horik, Noorlander en Takkenberg sciepen een zodanige stelling, dat elke keer pat kon optreden, hetgeen ze niet gezien hebben.

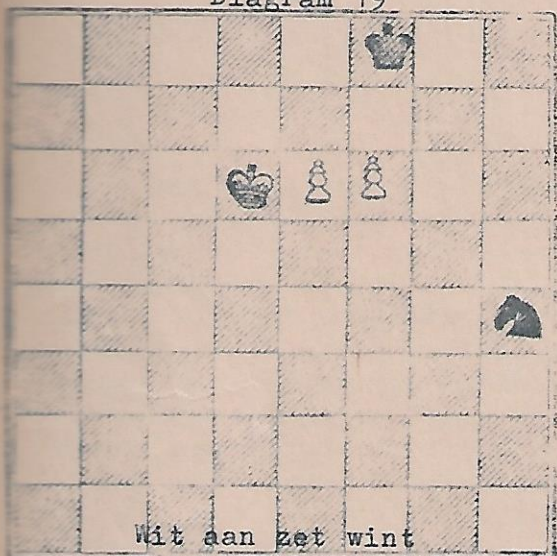
No. 16: A. 1.... e4 - e3; 2. Pc1 - e2 en remise
B. 1.... f5 - f4; 2. Pc1 - b3, f4 - f3; 3. Pb3 - d2, f3 - f2; 4. Pd2 - f1 en remise

No. 17: 1...., Te6; 2. Tg4 - b4, Te6 - a6+; 3. b5xa6, b7 - b6+; 4. Tb4xb6, a7xb6, mat

No. 18: Dd1xa5

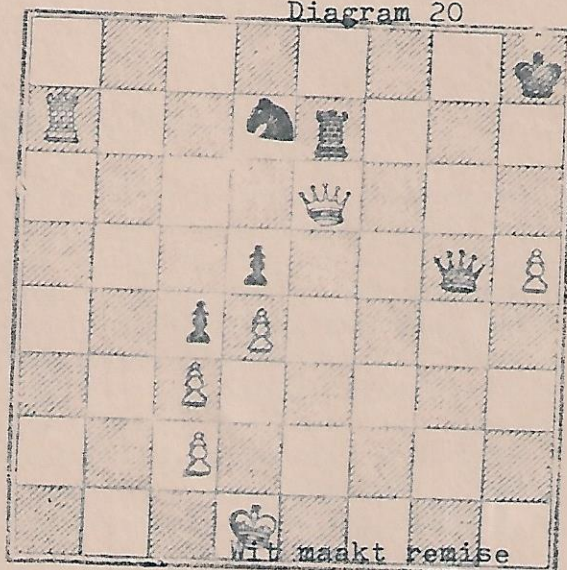
Ladderstand: M. Degeling en R.J. de Vrij 80, H. Klein 90, P. Noorlander 65, W. van Horik 60, G. Takkenberg 55, T. Graaf 20, A.H. Hammer 15, T. Verboom en G. de Winter 10 punten.

Diagram 19

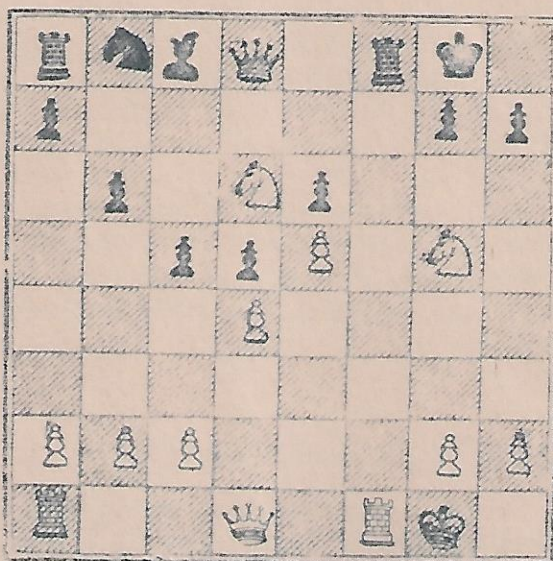
Wit aan zet wint
Zwart aan zet maakt remise

Diagram 20

Wit maakt remise

Diagram 21. na Pf3-g5!

Opgaven: zie hieronder

Diagram 19: Wit: Kd6, pionnen e6, f6
Zwart: Kf8, Ph4

Diagram 20: Wit: Kd1, De6, Ta7, pionnen c2, c3, d4, h5
Zwart: Kh8, Dg5, Te7, Pd7, pionnen c4, d5

Diagram 21: Wit: Kg1, Dd1, Ta1, Tf1, Pd6, Pg5, pionnen a2, b2, d4, e5, g2, h2
Zwart: Kg8, Dd8, Ta8, Tf8, Lc8, Pb8, pionnen a7, b6, c5, d5, e6, g7, h7.

- No. 19. Gaarne de twee oplossingen, en wel met wit en met zwart aan zet
- No. 20. Wit maakt remise door een grandioze combinatie.
- No. 21. Deze stelling kwam voor in de partij Ros- van Oosten (Vierkamp no. 1, Daniel Nooteboomtoernooi, Noordwijk 1965). Ros speelde Pf3 - g5

Opgaven:

1. Wat gebeurt er na Dd8xg5?
2. Wat gebeurt er na 1... Tf8xf1. 2.... Dd8xg5?
3. In de partij werden de volgende zetten na 1. Pf3 - g5 gedaan:
 1.... Pb8 - c6; 2. Dd1 - h5, h7 - h6; 3. Tf1xf8, Dd8xf8; 4. Ta1 - f1, Df8 - e7.
 Wit heeft nu twee manieren om te winnen A. Dh5 - g6 B. Tf1 - f7
 Op beide zetten speelt zwart De7xg5, het enige. Geef nu de beide winstvoortzettingen aan.

Oplossingen gaarne vóór 2 april inleveren.

J.F. Ros.

Strategie en Taktiek

Hebt u ook zo'n stijve nek? Het is dan ook geen stijl om die diagrammen op zijn kant te zetten. Maar wat wilt u? Iedere leek zegt altijd dat schaken geen sport is, dat je er je spieren niet bij gebruiken moet, dus zodoende. Zoals beloofd, zouden we nog even terugkomen op diagram 2 van bovenstaande rubriek uit het februari nummer. Wij wilden nog wel even opmerken, dat de natuurlijke compensatie voor de zwakte van d5 in de diagramstand bestaat in een grotere bewegingsvrijheid, waarvan zwart op voortreffelijke wijze heeft geprofiteerd. Bij het operen tegen een geïsoleerde pion is de bezetting van het stopveld in het algemeen belangrijker dan de onmiddellijke aanval op de pion zelf. Dit behoeft ons niet te verwonderen. Als beide partijen evenveel stukken hebben, dan zal de pion in de regel even vaak aangevallen als verdedigd kunnen worden. Resultaat:

nihil, tenzij de verdedigende stukken ongunstig zijn opgesteld; maar dan is het deze laatste factor die de doorslag geeft. Het plaatsen van een stuk, liefst een paard, op het stopveld is echter altijd gunstig, al gebeurt het vaak dat de tegenpartij in andere vorm compensatie verkrijgt.

Tot slot van dit onderdeel nog enkele opmerkingen omtrent vrij pionnen. Verbonden pionnen op de zesde lijn zijn dikwijls meer waard dan een paard of toren. Een geïsoleerde vrijpion kan zich in twee opzichten doen gelden:

- a. als vrijpion, d.w.z. als een voordeel, indien zijn oprukken moeilijk te beletten is;
- b. als geïsoleerde pion, d.w.z. als een nadeel, indien zijn oprukken gemakkelijk te beletten is, bij voorkeur door bezetting van zijn stopveld.

In dit laatste geval spreken we van een gestopte of geblokkeerde vrijpion. Zelfs de zo hoog geroemde gedekte vrijpion kan als geblokkeerde pion een nadeel betekenen, wanneer nl. het stopveld op doelmatige wijze door de tegenstander wordt beheerst.

2. Meerderheid op de damevleugel.

Hieronder verstaat men formaties van deze soort: a2-b2-f2-g2-h2 tegen a7-e6-f7-g7-h7; de ene partij, in casu wit, heeft de meerderheid op de damevleugel, de andere daarentegen de meerderheid op de koningsvleugel. In deze gevallen doet zich de meerderheid op de damevleugel vaak als een belangrijk voordeel gelden. Eén en ander blijkt uit diagram 1.

```

.....
: wit: Kg1, De4, Ta1, Tc3, Lg2
:       a2, b2, e3, f2, g3, h2.
:
: zwart: Kg8, Dc7, Tb8, Tf8, Le6
:       a7, b7, c5, f7, g7, h7.
:
.....

```

Wit heeft vier tegen drie pionnen op de koningsvleugel 4wart drie tegen twee op de damevleugel. De zwarte meerderheid heeft echter meer betekenis dan de witte. Zwart immers kan de pionnen van zijn damevleugel onmiddellijk naar voren brengen, met het doel een vrijpion te verkrijgen, zonder dat daar nadelen mee verbonden zijn; integendeel, hoe verder de pionnen, des te groter de bewegingsvrijheid. Deze meerderheid komt dus ten volle tot zijn recht. Met wits meerderheid op de koningsvleugel staat de zaak echter anders. Wit mag bij het oprukken van zijn koningsvleugelpionnen de veiligheid van zijn koning niet uit het oog verliezen en moet daarom zeer zorgvuldig te werk gaan. Slaagt hij er toch in deze pionnen reeds in het middenspel ver naar voren te brengen zonder dat daarbij zijn koning gevaar loopt, dan weegt de meerderheid op de koningsvleugel het zwaarst, daar ze een uitstekende basis vormt voor aanvallen op de vijandelijke koning. In vele gevallen is echter de meerderheid op de damevleugel het belangrijkste. Dit wat het middenspel aangaat.

Ook in het eindspel kan de meerderheid op de damevleugel een voordeel betekenen, doordat de vijandelijke koning, het stuk bij uitnemendheid om vrijpionnen tegen te houden, normaal gesproken ver afstaat.

De meerderheid op de damevleugel biedt dus een tweeledig voordeel: 1. de damevleugelpionnen komen in het middenspel gemakkelijker naar voren dan de koningsvleugelpionnen

2. in het eindspel is de taak van de koning die een meerderheid op de damevleugel moet tegenhouden dikwijls moeilijker dan de taak van de tegenpartij op de koningsvleugel.

Onverschillig of men de meerderheid op de dame- dan wel koningsvleugel heeft, houde men steeds rekening met de regel dat men ZO SPOEDIG MOGELIJK zijn PIONNEN-MEERDERHEID door OPSPELEN moet ACCENTUEREN.

De stelling van diagram 1 kwam voor in een matchpartij Marshall-Capablanca. Wij zullen volgende maand de gehele partij bespreken zodat ontstaan en gevolgen van een dergelijke situatie voor u duidelijk zullen worden.

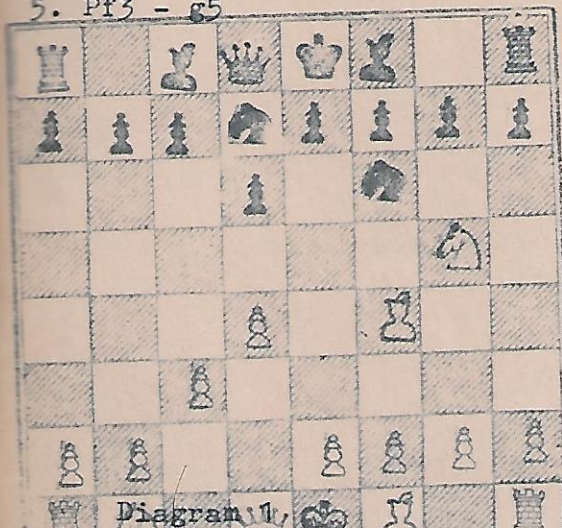
M. Degeling.

Sprongen en bokkesprongen

Wij laten U deze keer de beginfase zien van twee partijen van onze 1e-tiental-speler W. de Graaf, beide bondwedstrijden. De eerste is de partij uit de wedstrijd Overschie I - Hillegersberg I. De Graaf speelde met wit.

- 1. d2 - d4   f7 - f5
- 2. c2 - c3   Pg8 - f6
- 3. Lc1 - f4   d7 - d6
- 4. Pg1 - f3   Pb8 - d7
- 5. Pf3 - g5

met des te meer animo zijn eigen partij voortzetten. Een belangrijke stimulans dus bij bondswedstrijden.

- 1. d2 - d4   d7 - d5
- 2. c2 - c4   c7 - c6
- 3. Pg1 - f3   Pg8 - f6
- 4. e2 - e3   e7 - e6
- 5. a2 - a3   Lf8 - e7
- 6. Pb1 - c3   0 - 0
- 7. b2 - b4   Pb8 - d7
- 8. c4 - c5   Dd8 - c7
- 9. Lc1 - b2   Pf6 - e8
- 10. Dd1 - c2   f7 - f6
- 11. Lf1 - d3   e6 - e5

Zwart moet ruimte maken voor zijn dame of (beter) Pd7 wegspeelen zodat Lc8 veld e6 bestrijkt.

- 6. Pg5 - e6   e7 - e5
- 7. Pe6 x c7+   Dd8 - e7
- 8. d4 x e5   Ke8 - d8
- 9. Pc7 x a8   d6 x e5
- e5 x f4

Als zwart nu het witte paard op a8 nog kon veroveren had hij genoeg compensatie gehad (loper + paard tegen toren + pion). Dit lukt hem echter niet.

- 10. Dd1 - a4   Pd7 - c5
- 11. Da4 x a7

enz.

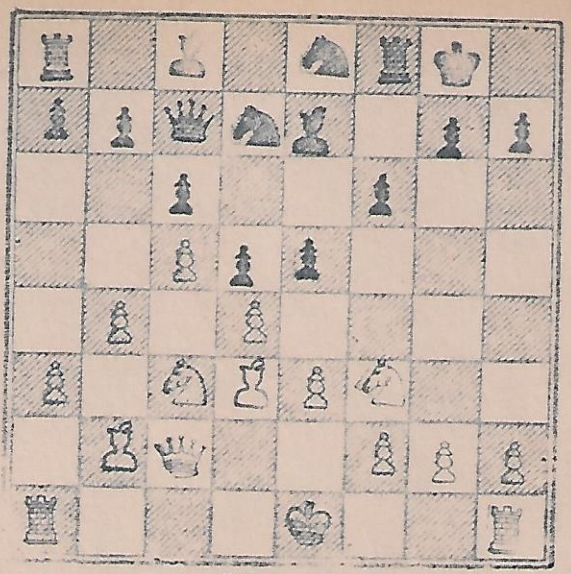

Diagram 2

Ook bij de volgende wedstrijd, tegen Wilhelm Steinitz II stond de Graaf al snel zeer goed. Men moet het belang hiervan niet onderschatten. Wie bij een wandeling langs de borden ziet dat ergens flink voordeel is behaald zal zich hierdoor ongetwijfeld gesterkt voelen en U ziet:

met doortastend spel is na een paar zetten al veel te bereiken.

Zwart hoopt waarschijnlijk op een vervolg als Lh7:, Kh8. Ld3, e4 met stukwinst. Het blijkt echter dat wit plotseling veel mogelijkheden heeft.

- 12. Ld3 x h7+   Kg8 - h8
- 13. Pf3 - h4   e5 - ex4

Met de bedoeling de loper de terugtocht te beletten. Op Pg6 volgt nu zonder meer Kh7: maar wit heeft beter

- 14. Lh7 x e4   d5 x e4
- 15. Ph4 x g6+   Kh8 - g8
- 16. Pg6 x e7+

en wit staat drie pionnen voor want pion e4 valt ook. Zwart gaf van de weeromstuit nog een stuk weg en kon het toen gevoeglijk opgeven.

Diagram 1.: wit: Ke1, Dd1, Ta1, Th1, Lf4, Lf1, Pb1, Pg5, Pionnen a2, b2, c3, d4, e2, f2, g2, h2.
 zwart: Ke8, Dd8, Ta8, Th8, Lc8, Lf8, Pd7, Df6, Pionnen a7, b7, c7, d6, e7, f5, g7, h7.

Diagram 2.: wit: Ke1, Dc2, Ta1, Th1, Lb2, Ld3, Pc3, Pf3, Pionnen a3, b4, c5, d4, e3, f2, g2, h2.
 zwart: Kg8, Dc7, Ta8, Tf8, Lc8, Le7, Pd7, Pe8, Pionnen a7, b7, c6, d5, e5, f6, g7, h7.

UITSLAGEN EN STANDEN

Rectificatie: Kromhout - Broekman (ronde 19) 0-1.

Er waren de vorige maand nog al veel afgebroken partijen in het clubblad opgenomen. De uitslagen hiervan waren:

Verboom	- Keimpema	1-0	en	OVERSCHIE I	- Hillegersberg I	
Keimpema	- Takkenberg	1-0		Herik HJvd	- Vos	1-0
Post	- Jong JLD	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$		Liefhebber	- Damen	1-0
Graaf T	- Ronde			Engelfriet	- Schouten	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
Degeling	- Noorlander	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$		Dicke	- Wouters	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
Teerds	- Hammer JAW	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$				
				Waardoor Overschie i met		<u>6-4</u> won.

ronde 20 dd. 28-1-1965

Costhoek	- Teerds	afg.1-0
Verboom	- Degeling	afg.1-0
Ros	- Hammer AH	0-1
Steenis	- Graaf T	afg.
Klein	- Klapwijk	afg.1-0
Vissers	- Musscher	0-1
Ronde	- Vos	1-0
Horik Wv	- Broekman	0-1
Berkers	- Leeuwen	0-1
Noorlander	- Krimpen Av	1-0
Oosten	- Bangert	0-1
Hoogenraad	- Roos	0-1
Krijger	- Roth	0-1
Takkenberg	- Hammer JAW	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$

ronde 22 dd. 11-2-1965

Roth	- Vos	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
Liefhebber	- Hammer AH	afg.
Leeuwen	- Horik Wv	1-0
Musscher	- Krimpen	1-0
Klein	- Herik HJvd	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
Krijger	- Kromhout	1-0
OVERSCHIE II	- UNILEVER II	
Costhoek	-	100
Bangert	-	1-0
Verboom	-	1-0
Klapwijk	-	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
Graaf T	-	1-0
Takkenberg	- Joppe	0-1
Teerds	-	1-0
Ronde	-	0-1
Broekman	-	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
Noorlander	-	1-0

7-3

ronde 21 dd. 4-2-1965

Teerds	- Roos	1-0
Costhoek	- Verboom	0-1
Bangert	- Graaf Wd	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
Takkenberg	- Liefhebber	1-0
Hammer AH	- Steenis	1-0
Hammer JAW	- Klapwijk	1-0
Krimpen	- Horik Wv	0-1
Hoogenraad	- Klein	0-1
Broekman	- Oosten	1-0
Jong Hd	- Ronde	0-1
Roth	- Vissers	1-0
Noorlander	- Leeuwen	1-0
Krijger	- Degeling	0-1

ronde 23 dd. 18-2-1965

Broekman	- Steenis	afg.
Horik Wv	- Musscher	0-1
Hammer AH	- Eberhardt	1-0
Oosthoek	- Klapwijk	0-1
Vos	- Liefhebber	0-1
Graaf T	- Ros JF	0-1
Vissers	- Roos H	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
Roth	- Jong Hd	1-0
Leeuwen	- Ronde	afg.
Krimpen	- Hoogenraad	1-0
Krijger	- Teerds	1-0
Bangert	- Noorlander	1-0
<u>Wm. Stenitz II</u>	- <u>OVERSCHIE I</u>	
Tiggele	- Herik HJvd	0-1
Sluijmers	- Ros JF	1-0
Louwman	- Degeling	0-1
Lamet	- Hammer AH	0-1
Weijers	- Klein	afg.
in 't Hout	- Liefhebber	1-0
Schmidt	- Graaf Wd	0-1
Terpstra	- Steenis	1-0
Strooband	- Dicke	afg.
Vrij	- Hammer JAW	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$

ronde 24 dd. 25-2-1965.

Degeling	- Graaf T	1-0
Visser	- Noorlander	1-0
Verboom	- Hamer AH	1-0
Oosthoek	- Bangert	1-0
Ros JF	- Steenis	1/2-1/2
Hammer JAW	- Liefhebber	0-1
Takkenberg	- Horik	1-0
Ronde	- Post	0-1
Krimpen	- Leeuwen	1/2-1/2
Klapwijk	- Broekman	1-0
Roos H	- Vos	1-0
Teerds	- Roth	1-0

B.S.R.Iv. Toren-OVERSCHIE II

Visser	- Bangert	1/2-1/2
Janssen	- Oosthoek	1-0
Lagrand	- Klapwijk	0-1
Ejgenan Jr	- Verboom	0-1
Vosselman	- Takkenberg	0-1
Kras	- Graaf T	afg.1-0
Gastel	- Eberhardt	0-1
Geels	- Roos H	afg.0-1
Spruit	- Noorlander	0-1
Lobry	- Post	afg.1-0
		<u>3 1/2-6 1/2</u>

ronde 25 dd. 4-3-1965.

Oosthoek	- Jong Hd	1-0
Hammer JAW	- Horik Wv	1-0
Musscher	- Ros	0-1
Verboom	- Vos	1-0
Visser	- Ronde	0-1
Teerds	- Degeling	0-1
Liefhebber	- Graaf T	afg.1-0
Roth	- Krimpen	1-0
Hammer AH	- Klapwijk	1-0
Broekman	- Noorlander	0-1
Post	- Steenis	0-1

Dordrecht 2 - OVERSCHIE I

Dokman	- Herik HJvd	0-1
Maaren	- Hammer AH	1-0
Drs. Knuttel	- Ros JF	0-1
Buddingh'	- Degeling	1-0
Schreuder	- Liefhebber	0-1
Molendijk	- Klein	0-1
Brand	- Graaf Wd	afg.1-0
Gijzen	- Steenis	1-0
Hoff	- Dicke	1/2-1/2
Cornet	- Oosthoek	0-1
		<u>4 1/2-5 1/2</u>

ronde 26 dd. 11-3-1965.

Verboom	- Graaf T	1-0
Klapwijk	- Degeling	afg.
Liefhebber	- Bangert	1/2-1/2
Hammer AH.	- Oosthoek	0-1
Jong Hd	- Post	0-1
Broekman	- Visser	1-0
Noorlander	- Takkenberg	0-1
Horik Wv	- Ronde	afg.0-1
Roos H	- Musscher	1-0
Eberhardt	- Roth	0-1
Teerds	- Winter	1/2-1/2

ronde 27 dd. 18-3-1965.

Steenis	- Degeling	0-1
Verboom	- Liefhebber	0-1
Ronde	- Eberhardt	1-0
Takkenberg	- Oosthoek	0-1
Teerds	- Graaf Wd	1/2-1/2
Graaf T	- Klapwijk	afg.
Bangert	- Post	1-0
Horik Wv	- Visser	0-1
Leeuwen	- Vos	1-0
Krimpen	- Jong Hd	1-0
Noorlander	- Kromhout	1-0

Ranglijst nr. 28 (na 18-3-1965).

<u>RN.</u>	<u>Waarde</u>	<u>CD.</u>	<u>Naam</u>	<u>PNT.</u>	<u>Wit.</u>	<u>Zwart.</u>
1.	60	14	Verboom	995	11	11
2.	59	6	Degeling	982	8	11
3.	58	12	Oosthoek	942	12	13
4.	57	2	Ros JF	832	9	9
5.	56	5	Liefhebber	830	12	11
6.	55	16	Teerds	796	12	13
7.	54	3	Hammer AH	791	9	9
8.	53	9	Graaf Wd	784	6	6
9.	52	10	Bangert	764	12	12
10.	51	4	Klein	756	9	9
11.	50	8	Klapwijk	744	12	14
12.	49	17	Graaf T	710	11	13
13.	48	7	Steenis	680	11	12
14.	47	13	Takkenberg	630	12	11
15.	46	11	Hammer JAW	617	9	10
16.	45	1	Herik HJvd	597	3	5
17.	44	21	Ronde	578	13	13
18.	43	24	Noorlander	550	13	13

<u>№.</u>	<u>waarde</u>	<u>CD.</u>	<u>Naam</u>	<u>PNT.</u>	<u>Wit.</u>	<u>Zwart.</u>
39.	42	23	Keimpema	541	8	10
40.	41	35	Roos H	533	9	9
41.	40	39	Roth	484	5	6
42.	39	22	Post	371	9	9
43.	38	38	Broekman	462	10	8
44.	37	25	Jong Jld	423	8	7
45.	36	18	Musscher	398	12	12
46.	35	27	Berkers	387	9	8
47.	34	41	Vissers	372	4	5
48.	33	15	Eberhardt	364	9	8
49.	32	40	Leeuwen	363	5	4
50.	31	26	Horik Wv	328	13	13
51.	30	43	Krimpen	293	4	3
52.	29	29	Krimhout	288	1	3
53.	28	33	Oosten	284	7	6
54.	27	31	Hoogenraad	278	9	8
55.	26	36	Jong Hd	231	8	8
56.	25	28	Vos	213	8	9

Tot slot nog een mededeling heren:

De wintercompetitie wordt afgesloten op 13 mei a.s. U hebt dus nog 8 (acht) weken de kans om uw plaats op de ranglijst te verbeteren, óf u moet het nog zolang "Boven-in" uit zien te houden. Houdt in ieder geval de 13e mei 1965 in de gaten.

M. Degeling.